

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Газета виходить із вересня 1934 року.

15 вересня 2016 року

№8 (2933)

НОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ РІК – НОВА СТОРІНКА ІСТОРІЇ

Посвята у студенти – один із найскрапівших заходів, який незмінно відкриває навчальний рік у нашому університеті. У ці урочисті хвилини колишні абітурієнти вперше відчувають себе частиною славної родини з майже віковими традиціями – частиною родини ДНУ.

Студентський квиток отримують першокурсники Карина Коденчук та Віталій Трактинський

В останній вечір літа на площі біля Палацу студентів ДНУ відбулась урочиста посвята першокурсників у студенти. Цього року університет прийняв до своїх лав майже чотири тисячі юнаків та дівчат. На перший курс для здобуття ступеня бакалавра на денну і заочну форми навчання зараховано 1790

абітурієнтів. Для здобуття ступеня спеціаліста у ДНУ вступило 948 осіб, а магістрами прагнуть стати 1117 студентів.

Традиційно свято розпочалося із вітального слова ректора Миколи Полякова. «Дорогі студенти, від імені професорсько-викладацького складу університету я вітаю вас із цією щасливою годиною! – звернувся він до першокурсників. – У ваші оселі прийшло справжнє свято – ви стали частиною університетського товариства. Я щасливий відкрити перед вами двері нашої alma mater. Сподіваюся, що ви прикрасите її славу історією своїми перемогами і зможете з гордістю сказати: «Я навчався в ДНУ!»»

Привітав першокурсників і видатний випускник фізико-технічного факультету, Герой України, генеральний директор міжнародної програми «Морський старт» Володимир Кومانов: «Дорогі студенти, ви заслужили цей щасливий день і зробили щасливими нас – всіх, хто причетний до Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара. Дивлячись на вас, ми розуміємо: поки є ті, хто бажає вчитися, наука буде жити. Ви матимете змогу отримувати знання від докторів наук, професорів. Навчання у таких викладачів – запорука якісної освіти».

За багаторічною традицією першокурсникам, які мають численні досягнення у науці, мистецтві та спорті, було вручено символічні залікову книжку,

студентський квиток, граніт науки та спортивний кубок.

Символічний студентський квиток із рук ректора отримали Карина Коденчук, срібна медалістка, переможниця творчих конкурсів «Собори наших душ», «Соняшник», всеукраїнської олімпіади, поетеса та Віталій Трактинський, переможець Всеукраїнського конкурсу з математики Малої Академії наук.

Декан історичного факультету Сергій Світленко вручив символічну залікову книжку Карині Василенко, яка володіє трьома мовами, учасниці проекту «День миру» та Олександр Олевському, золотому медалісту, переможцю Всеукраїнського конкурсу Малої Академії наук з експериментальної фізики.

Найкращі студенти V курсу історичного факультету та факультету фізики, електроніки та комп'ютерних систем Марина Хлистова й Олег Прокопчук передали символічний граніт науки Юрію Маньку, який набрав 200 балів у ЗНО з математики, є призером олімпіад всіх рівнів і Валерії Кириченко, переможниці обласного конкурсу з біології Малої Академії наук.

Символічний спортивний кубок із рук студентки III курсу факультету біології, екології та медицини, чемпіонки світу та Європи з рукопашного бою Єви Вакулєнко отримали золотий медаліст, чемпіон міста з боксу Хорен Каграманян та Дар'я Загребельна, яка набрала 195,68 балів у творчому конкурсі, срібна медалістка, призер всеукраїнських змагань з бальних танців та міських змагань з пневматичної зброї серед дівчат.

Хвилиною мовчання згадали студен-

тів, які завжди сміливо захищали та вистояли мир у нашій країні, зокрема, нещодавно загиблого 22-річного воїна АТО Владислава Казаріна, зарахованого на юридичний факультет. Першокурсники урочисто поклали квіти до пам'ятника «Скорботна студентка».

Також нові члени університетської родини взяли участь у висадженні першого дерева на Алеї надії. Цієї честі по праву удостоєні Анастасія Никоненко, що має численні досягнення у вивченні української мови та біології; Анастасія Апухтіна, яка має гарний результат ЗНО з математики й української мови; Дарина Кирилова, призер Всеукраїнського конкурсу «ІнтелЕко Україна» та Всесвітнього конкурсу «I-Sweeper» у місті Х'юстоні (США) та Данило Здесенко, який має досягнення у вивченні географії, історії та баскетболу.

Оригінальним подарунком для першокурсників стало привітання від іноземних студентів: студентка III курсу хімічного факультету Айна Саманова з Туркменістану та студентка VI курсу факультету прикладної математики Чун Альфа Манфумбі з Габону прочитали вірш Володимира Сосюри «Любть Україну».

Також серед першокурсників було обрано найсміливішого козака та берегиню козацького роду. Пару вітали, частували кулешем і квасом.

А наприкінці свята в небо злетіли 98 блакитних і жовтих кульок – за числом років славетного університету. Цього літнього вечора він відкрив нову сторінку історії.

Юлія ГОГЧЯН

Фото Сергія ВЕЛИКОДНОГО

Перше дерево на честь вступу до ДНУ

Вірш В.Сосюри «Любть Україну» читає студентка Чун Альфа Манфумбі з Габону

Козацьким кулешем пригощають старосту групи ПН-16 геолого-географічного факультету Станіслава Корду

ВУСТАМИ СТУДЕНТІВ

Поліна Петруша, факультет української й іноземної філології та мистецтвознавства: «Ще у дитинстві, зачарована блакитною будівлею першою корпусу ДНУ, я мріяла, що тут навчатимусь. Вважаю, що професію треба обирати обов'язково за покликом серця, а моє серце віддане живопису. Я хочу стати художницею і вважаю, що вступ до ДНУ – перша сходинка для здійснення мого бажання».

Максим Ткаченко, юридичний факультет: «ДНУ – це престижний виш, тому обрав саме його. Думаю, що професія юриста – ключ до успіху в житті, адже з такою освітою я завжди зможу знайти роботу».

МРІЇ ЗБУВАЮТЬСЯ

Катерина Кузіна, факультет систем та засобів масової комунікації: «Навчання – це не тільки здобуття нових знань, але й можливість відкрити у собі таланти. Університет – це нові знайомства, можливості. Сподіваюся, я зможу проявити себе якнайкраще».

Геннадій Борисов, факультет фізики, електроніки та комп'ютерних систем: «Обрав факультет фізики, електроніки та комп'ютерних систем тому, що тут є спеціальність «Комп'ютерна інженерія». У майбутньому я хочу працювати системним адміністратором. Розумію, що навчання в університеті – це не лише систематизація знань, але й самоосвіта, проте сподіваюся, що матиму достатньо вільного часу для інших захоплень».

ЗУСТРІЧАЮТЬСЯ ВИПУСКНИКИ ФІЗТЕХУ-60

Літо 1959 року, 4 курс куратором В.С. Давідсоном

ПЕРІОД «БУРІ ТА НАТИСКУ»

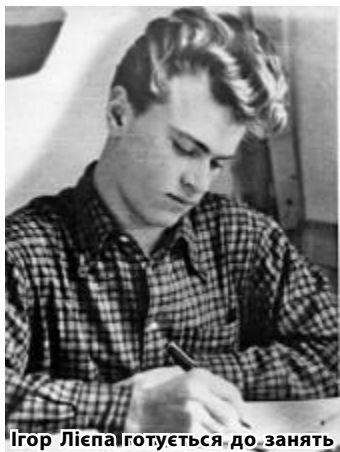
Професор Веніамін Давідсон, один з фундаторів спеціальності «Гідроаеродинаміка» в університеті, працював на фізико-технічному факультеті понад півстоліття з першого року його заснування. Веніамін Євгенович згадає про створення цього потужного підрозділу в університеті:

«Організація фізико-технічного факультету була пов'язана з одним із революційних періодів у історії розвитку науки і техніки, коли відбувалося становлення практичної ракетодинаміки. Величезні масштаби проектно-конструкторських і технологічних робіт вимагали нових наукових та інженерних кадрів, зокрема, і в Дніпропетровську, в якому з 1951 року закладалися основи майбутнього Південмашу та КБ «Південне». Частково в молоді космічну галузь прийшли фахівці авіаційної, артилерійної, автомобільної та інших розвинутих на той час галузей промисловості. Але цього було, звісно, недостатньо. Для підготовки кадрів цього профілю в ДНУ 1951 року був відкритий фізико-технічний факультет. Масовий випуск спеціалістів оперативно розгорнули у надскладних умовах, коли деякі розділи науки і технології ще лише створювалися, а необхідне навчальне обладнання проектувалося. Це був свого роду період «бурі та натиску». На щастя, матеріальні й фінансові питання оборонної техніки вирішувалися владою оперативно і щедро. Кафедри університету змогли забезпечити підго-

товку студентів з математики, фізики, теоретичної механіки та інших фундаментальних наук. Факультет був зміцнений викладачами і випускниками аспірантур з інших міст і ВНЗ. Одночасно КБ «Південне» і Південмаш, очолювані в подальшому М. Янгелем і А. Макаровим, доклали значних зусиль до організації на факультеті спецкафедр, направляючи для викладання своїх провідних фахівців, які навчали студентів, спираючись на новітні практичні розробки. На фізтесі працювали В.С. Будник, М.І. Дупліщев, М.С. Шнякін, М.Ф. Герасюта, І.І. Іванов, Ю.О. Сметанін, П.І. Никитін. Велику організаційну роботу провели проректор ДДУ з питань фізико-технічного факультету Ф.І. Коломойцев, перший декан фізтеху М.І. Варич, заступник декана І.О. Рейнгард.

Точно ніким не підраховано, але вважаю, що фізтех дав науці та промисловості за час свого існування близько 10 тисяч видатних учених та інженерів. Хотілося б, щоб у прагненні відповідати західним стандартам факультет залишався на висоті справжньої університетської освіти, фундаментальної і глибокої, не зводячи її суть до вузької спеціалізації і голого практицизму. Зусилля, які для цього прикладає керівництво університету на чолі з ректором, професором М.В. Поляковим, вселяють оптимізм».

Веніамін ДАВІДСОН,
професор кафедри аерогідромеханіки,
заслужений викладач ДДУ
2000 рік

Ігор Ліснаготується до занять

Студенти Євген Ніколенко, Петро Зорич, Володимир Видрик, Олександр Орешкін рахують на логарифмічній лінійці

Валентин Вереньов, Борис Гладков, Галина Шаповалова, Олександр Несмашний, 1958р.

Студенти фізтеху на першотравневій демонстрації

ЧИТАЛКА

До цього часу пам'ятаю і згадую університетську читалку та бібліотеку на вулиці Шевченка, 59.

Велике напівпідвальне приміщення з високими вікнами у двір. До чого ж вона була затишна, привітна, а для нас, фізтехівців, багата на красивих дівчат з філфаку, хімфаку, фізмату... Збиралися групою за одним підручником, з'ясовували, уточнювали, сперечалися, доводили, розширювали знання, отримані на лекціях.

Завдяки живому спілкуванню створювалося відчуття загальної енергетики, яка жила кожного з нас духом дружби і творчим натхненням. Читали нові журнали «Польща», «Мистецтво кіно», і, звичайно ж, «Юність», яка тоді лише почала виходити, і за якою стояла черга.

Рівномірний спокійний гул, стрілянина очима за дівчатами, погляди у відповідь... І ось ми вже тікаємо в кіно, залишивши у читалці підручники.

На фотографії 1958 року нашого одноклассника Сашка Несмашного ми з Галею Шаповаловою опрацьовуємо матеріали в нашій улюбленій читалці.

Після закінчення фізтеху Галина Микитівна працювала в проектному відділі КБ «Південне»: проектувала системи відділення головних частин ракет, стикування і розстикування відсіків головних частин; створювала оригінальні конструкції скидання захисних пристроїв антенних систем, установочного каркасу для кріплення великих габаритних систем антени. Вона розробляла системи

орієнтації і стабілізації, що скидаються з головних частин бойових елементів, та вітчизняні супутники ДСП. Брала участь в натурних пусках ракет на полігонах Капустин Яр та Байконур.

Творчий внесок Галини Микитівни в ракетно-космічну галузь становлять також 92 авторських свідоцтва та патенти на винаходи, вона багаторазовий лауреат премій Всесоюзного товариства винахідників і раціоналізаторів, їй присвоєно звання «Кращий винахідник міністерства».

Від щирого серця вітаємо Галину Микитівну з днем народження, який буде 18 вересня, бажаємо їй міцного здоров'я, життєлюбства та добробуту.

Автору матеріала пощастило брати участь у розробці систем управління балістичних ракет, що стартують з підводних точок запуску, в натурних випробуваннях у Баренцевому морі (м. Североморськ). До речі, рубку підводного човна прикрашали три величезні сімки («777»), які викликають багато спогадів і асоціацій у моїх однокласників.

Валентин ВЕРЕНЬОВ,
д-р техн. наук, випускник ФТФ-60

ПОСВЯЩАЄТЬСЯ СОКУРСНИКАМ

(Отривок)

Мы так учитьсь все хотели,
И так стремились мир познать!
Физтех помог добиться цели,
Сумел путь в космос указать.
Науку грызть нам не мешали
Ни кукурузные поля,
Где дух и тело закаляли,
Ни Казахстана целина.
После учёбы разлетелись
Сокурсники по всей стране.

Южмашу местные достались –
Он всех днепрян забрал себе.
Свой путь достойно прошагали.
Трудился каждый в меру сил.
Ракетами страну снабжали,
Награды, званья заслужив.
И президента воспитали,
Что смог два срока отрулить.
Он в радости и в горе с нами,
И, дай нам Бог, всем в мире жить.

Раиса ПАРАСОЧКА (КИРИЧЕНКО)

Випускники фізтеху-60 вже видали близько десяти книг, присвячених їх внеску в теорію, проектування і виробництво неперевершених зразків ракетно-космічної техніки. Пропонуємо уривки з передмови Віталія Луценка до чергового видання «Фізтех-60. Однокурсники» про всіх 340 фізтехівців 1960 року випуску, яке зараз готується до друку.

Наш курс ФТФ-60 був одним із перших випусків фізико-технічного факультету Дніпропетровського університету. Студенти, в основному вчорашні школярі, незважаючи на видиму несолідність і недбалість, до отримання знань ставилися серйозно. Тож після навчання стали молодими фахівцями, а ще через деякий час і справжніми спеціалістами. У цьому величезна заслуга викладачів, які віддали студентам частину свого життя. В п'ятирічному періоді студентського життя велику позитивну роль зіграли також наші старші товариші, які прийшли до вишу з армії, і завжди були для нас прикладом як під час навчання, так і на роботі.

ВІРНІСТЬ АЛЬМА-МАТЕР

Діапазон творчої наукової діяльності наших однокласників був дуже широкий. Фізтех-60 як в КБ «Південне», так і на багатьох інших оборонних підприємствах брав участь у створенні великої кількості проектів, що мали стратегічне значення. Ось лише деякі розроблені та реалізовані нашими випускниками проекти у КБ «Південне»: бойовий залізничний ракетний комплекс, орбітальний гальмівний двигун, керуючі органи системи управління, ракетні двигуни та енергетичні установки, «місячний» корабель, «мінотетний» старт ракети, касетна бойова головка, старт ракети з-під води, проект «Енергія-Буран», програми «Інтеркосмос», «Морський старт» та інші.

Нові технічні рішення, реалізовані в усіх розробках ракетної техніки КБ «Південне», забезпечили світовий рівень розробок і багато в чому сприяли запобіганню третій світовій війні. Так, дипломи першого, другого та третього ступенів

мають 400 винахідників КБ «Південне», загальна ж кількість впроваджених винаходів (до 2012 року) – 749. Із наших однокласників відомими винахідниками є Ігор Ханін, Олександр Животов, Дмитро Логвиненко, Володимир Зарицький, Володимир Забора.

Протягом десятиліть усі ми були зайняті роботою, зустрічалися рідко, і тільки ювілей дозволяли нам озирнутися і поглянути, якими ми стали.

Спочатку, в період з 1960 до 2000 року, організовані зустрічі випускників проходили кожні п'ять років, а щорічні неорганізовані – спонтанно окремими групами в різних містах.

З кожним роком бажання спілкуватися у випускників зростало і, починаючи з 2000 року (до сорокаріччя випуску), воно утвердилося офіційно. Відтоді зустрічі проводяться щорічно, переважно в середині вересня. Більшість із нас із великим ентузіазмом готується та приїждить до Дніпропетровська.

Нашим зустрічам сприяє керівництво університету, надаючи для заходу приміщення Паладу студентів. Також організаційну підтримку постійно надає Президентський фонд Леоніда Кучми «Україна». Зазвичай у програмі зустрічі фізтеху-60 – спілкування на площі перед Паладом, під час якого однокласники обмінюються спогадами про студентські часи, пригадують своїх товаришів, які вже пішли з життя, фотографуються на пам'ять. Під час урочистостей ветерани фізтеху розповідають гостям про свій досвід роботи, вітають своїх викладачів, які й досі працюють, а відомий випускник Леонід Данилович Кучма вручає іменні стипендії обдарованим студентам факультету. Опісля – святковий концерт від творчих студентських колективів і неформальне спілкування учасників.

А наприкінці кожної зустрічі ми всі даємо обіцянку зустрітися наступного року. Як говорить Леонід Данилович: «Зустрічаймося щорічно до останнього патрона!»

Віталій ЛУЦЕНКО,
випускник ФТФ-60,
укладач збірки та автор передмови

